

En perfekt plats för förvaring av CdC-fjädrar – en fint utskuren och delbar träanka..!

Universalfjädern från ankans gump

Redan för 100 år sedan började schweiziska flugfiskare använda torrflugor med fjädrar från ankors gumpar! Men det är först under de senaste decennierna, som dessa fjädrar med sina ovanliga egenskaper blivit något av ett universalmaterial för svenska torrflugefiskare.

En genomgående och tydlig trend inom flugfisket är att gamla traditionella flugbindningsmaterial som fjäder, hår, växtfiber (typ *raffia*), etc. försvinner mer och mer och ersätts av syntetiska material. Framförallt gäller detta material som används till flugkroppar, ben, stjärtstrån, thorax, vingsäckar, osv., men även material till vingar, hackel, "flytkulor", m fl.

Och det är förstås en utveckling som är både nödvändig och att föredra. Nödvändig därför att tillgången på många naturmaterial blivit

alltmer begränsad, eftersom många fjäder- och hårmaterial hämtats från fåglar och däggdjur, som nu blivit sällsynta. Att använda material från sådana djur till flugbindning är i dag inte bara olämpligt och fel utan också – och fullt rättmätigt – förbjudet och olagligt.

Och en utveckling mot syntetiska material är att föredra, därför att moderna konstgjorda flugbindningsmaterial oftast har egenskaper och kvaliteter som vida överstiger de naturliga materialen. Syntetiska material har oftast bät-

tre flytförmåga (eller sjunkförmåga när sådan önskas) än naturmaterial, De ger mer hållbara flugor, de är lättare att binda med och de kan också ge mer realistiska flugor.

Men det finns faktiskt ett naturmaterial, som på senare år blivit alltmer allmänt inom flugbindningen här i Sverige, speciellt när det gäller torrflugor och ytnära nymfer, och det är det som vanligen kallas *CdC*!

CdC är en förkortning för det franska slanguttrycket "*Cul de Canard*", som betyder "*ankans röv*" och uttrycket syftar på de mycket speciella fjädrar och dun, som finns runt gumpkörtlarna hos tama ankor och hos de flesta andfåglar och även hos gäss och svanar.

Gumpkörtlarna avsevärt ett speciellt sekret, som fåglarna gnider in i sin fjäderdräkt för att göra den vattenavstötande. Gumpfjädrarna blir naturligt impregnerade med fett från körtlarna, men det är inte detta som i sig ger fjädrarna deras eftertraktade egenskaper, utan det faktum att fjädrarna inte klibbar samman av körtelfettet, vilket i sin tur gör att gumpfjädrarna även klarar kontakt med väta och vatten utan att snabbt klibba ihop! Denna egenskap ger CdC-fjädrarna en mycket god flytförmåga och gör att de kan användas till torrflugor och nymfer, som ska fiskas på, i eller nära vattenytan.

Flugor av CdC är ofta så välflytande att inget flytmedel behövs. Alternativt kan man ge dem en mycket sparsam ingnidning med CdC-olja eller CdC-gel, som utvinns från ankfett och

En modern CdC-kläckare, bunden av Mikael Pertmann.
(Bild Mikael Pertmann)

som säljs av de flesta nät- och fysiska butiker, som saluför flugbindningsmaterial.

Nu är CdC-fjädrar långtifrån något nytt på materialmarknaden. De allra första flugorna med CdC lär ha bundits redan på 1920-talet i Schweiz och på 1950-talet blev uttrycket *Cul de Canard* och förkortningen CdC ett begrepp bland franska flugfiskare. I slutet av 1970-talet blev CdC-flugor och –mönster alltmer vanliga på den europeiska kontinenten, men inte så mycket här hemma i Sverige. Visserligen fanns det redan på 1980-talet vissa svenska butiker, som saluförde CdC, men materialet var dyrt och dess egenskaper var ännu okända för många och förblev så i flera år. Egentligen var det först en bra bit in på 2000-talet som CdC blev mer uppmärksammat i Sverige, som ett effektivt flugbindningsmaterial till torrflugor och ytnymfer och idag kan man lugnt påstå att CdC är det dominerande naturmaterialet på den trendkänsliga flugbindningsmarknaden.

CdC-fjädrar kan variera i storlek från flera centimeter (från svan och gås, t ex.) ner till knappt centimeterstora fjädrar och små dun, som man får från exempelvis tamankor, gräsänder och andra mindre andfåglar. CdC kan användas till allt från hackel och vingar till kroppar, vingsäckar, thorax och flytkulor. I många moderna flugmönster, som ska efterlikna kläckande dag- och nattsländor samt kläckande fjädermygg, används CdC som material, speciellt för att forma de "sprickfärdiga" vingsäckarna hos en kläckande slända.

Naturliga CdC-fjädrar är vita, grå eller ljusbruna till färgen, men fjädrarna kan enkelt färgas in till önskad kulör. Det finns också ett allt större utbud av färgade CdC-fjädrar att köpa på marknaden.

CdC-fjädrarnas speciella uppbyggnad gör att flugor med CdC blir "fluffigare" än andra flugor – och det är enbart en fördel, eftersom CdC-flugor på och i vattnet får just de silhuetter och imitationer av rörelser, som fisken finner oemotståndliga!